

Vergaderjaar 2020–2021

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 782

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 juni 2021

Tijdens het commissiedebat van 22 april jl. (Kamerstuk 27 925, nr. 780) deed het kabinet de toezegging uw Kamer maandelijks te informeren over het verloop van de terugkeer uit Afghanistan en de veiligheidssituatie ter plaatse. De eerste brief met daarin de stand van zaken ontving uw Kamer op 12 mei jl. (Kamerstuk 27 925, nr. 781). Met deze tweede brief geef ik, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, nader invulling aan deze toezegging. Tevens bied ik uw Kamer aan om tijdens een volgende vertrouwelijke technische briefing in te gaan op de terugkeer en de veiligheidssituatie. Op korte termijn ontvangt uw Kamer een brief over de toekomstige brede Nederlandse inzet in Afghanistan. Hierin wordt tevens ingegaan op de stand van zaken van de NAVO-betrokkenheid na het vertrek van de militairen.

Verloop van de terugkeer

Nederland werkt in nauwe samenwerking met Duitsland aan het terughalen van personeel en materieel. Op basis van de huidige planning verwacht het kabinet dat alle militairen eind juni zijn teruggekeerd. Bij de terugkeer worden ook de Nederlandse medische en *force protection*-capaciteit afgeschaald. De Verenigde Staten en Duitsland staan tot het einde van de missie garant voor de medische zorg, net als voor andere capaciteiten zoals luchtsteun en inlichtingen.

Op dit moment is ongeveer tachtig procent van het materieel teruggebracht naar Nederland. Het Nederlandse materieel wordt gelijktijdig met het personeel teruggehaald naar Nederland of afgestoten in Afghanistan. Het deel dat wordt teruggebracht betreft veelal gevoelig of schaars materieel zoals militaire uitrusting, wapens, communicatiemiddelen en specifieke voertuigen. Het deel dat wordt afgestoten, wordt in Afghanistan verkocht, geschonken of vernietigd. Materieel dat verkocht wordt betreft onder meer voertuigen, tenten en koel-vriescontainers. De gepantserde werk- en slaapcontainers waarin het Nederlandse personeel gehuisvest is, worden geschonken, net als bouwmaterialen om militaire locaties te

versterken. Niet meer te repareren voertuigen en klein kaliber munitie die geruime tijd in het gebied was opgeslagen, zijn ter plaatse vernietigd.

Veiligheidssituatie

Sinds het verstrijken van het akkoord tussen de VS en de Taliban op 1 mei jl., zijn westerse troepen volgens de Taliban weer een legitiem doelwit. Er hebben sindsdien echter nog geen grootschalige aanvallen op coalitie-troepen plaatsgevonden. Hier kunnen verschillende redenen voor bestaan. Wellicht hopen de Taliban met deze terughoudendheid bepaalde voordelen te realiseren, zoals de opheffing van sancties tegen Taliban-leiders en de vrijlating van gevangenen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de Taliban ervan op de hoogte zijn dat de terugtrekking van *Resolute Support Mission* snel verloopt en oordelen dat aanvallen op coalitietroepen de terugtrekking kan vertragen. Deze voorlopige terughoudendheid van de Taliban biedt echter geen garantie dat de terugtrekking geweldloos zal verlopen. Rondom Camp Marmal in Mazar-e-Sharif is de dreiging richting coalitietroepen niet verder toegenomen.

Tijdens de Ramadan nam het aantal geweldsincidenten af, en rond Eid-al-Fitr (de periode van 13 tot 16 mei die het einde van de Ramadan markeert) werd door de Taliban zelfs een staakt-het-vuren afgekondigd. Dit staakt-het-vuren diende voor de Taliban waarschijnlijk deels als propaganda, en deels als ademruimte om zich voor te bereiden op verdere offensieven tegen de Afghaanse veiligheidstroepen. Na afloop van het staakt-het-vuren is het inter-Afghaanse geweld weer naar hetzelfde hoge niveau teruggekeerd.

De Taliban hebben de druk op de Afghaanse veiligheidstroepen in vrijwel heel Afghanistan verder opgevoerd. Opvallend was dat de Taliban erin slaagden meerdere districten in handen te krijgen, veelal in provincies rondom Kabul. Hiermee krijgen ze meer controle over belangrijke doorgangswegen. Afghaanse troepen slagen er deels in om tegendruk te bieden, onder andere met behulp van westerse luchtsteun (bijvoorbeeld in de provincie Laghman). De Afghaanse veiligheidstroepen zijn er niet in geslaagd de controle over alle veroverde districten terug te krijgen.

Ten slotte heeft *Islamic State in Khorasan Province* (ISKP) de afgelopen maand meerdere aanslagen uitgevoerd, na een paar maanden van relatief weinig activiteit. De aanslagen waren net als voorheen vooral gericht op sjiitische doelwitten en overheidsfunctionarissen.

De Minister van Defensie,
A.Th.B. Bijleveld-Schouten